

զին, եւ ո՛չ արհամարհեն զմեզ շնորհք նո-
րաւ։ Որով խնդրէ տա՛յ նմա։ Եւ որ երկ-
մտի, արհամարհէ՛ զնա։ Առնի գոռոն տը-
ւողին, բո՛ւք աչնմ որ բախէն զնա։ Որ
բախէ եւ անցանէ զնաց, եցոյց եթէ յերկ-
րա՛յս է ամեն եւին։ Որ յամէ եւ ձանձրա-
նայ, եցոյց զսէր իւր զի խարեոյ է։ Իսկ
որ հաւատայ համառաւաւ է թի (¹) ոչ առ-
նու, ոչ լուսցէ։ Նեղե՛ն եւ ստիպե՛ն հա-
ւատքն զպարզեւն, զի եկեացէ ելցէ։ Քան-
զի հաւատք եւեթ կարող են բանայ ըզ-
դրունս առաջի իւր։ Պարզեւ այն ի ներ-
քոյ զբան է (²), եւ հայցաւոյն արտաքոյ
զբան։ Հայի տեսանէ պարզեւ այն զհայ-
ցաւ, թէ զիս՛րդ է քանի՛ է։ Եթէ յերկ-
րայս կոչէ զնա, ո՛չ ելանէ։ Զի մի՛ ըկտե-
ցի։ Եւ եթէ գոյ ի նմա ծաւութիւն ոչ ե-
լանէ, զի մի անարգեցի։ Եւ եթէ գոյ ի
նմա բաժանութիւն ոչ ելանէ, զի մի՛ թեթե-
ւացի։ Եթէ չիք սէր նորա առ նա ոչ ե-
լանէ զի մի՛ աշպնեցի։ Եթէ չէ առ նմա,
ամենեւին (³) ոչ տայ նմա պատասխանի։

Զսկր Ներսիս անկեանաբա՛ր անմե, եւ ան-
շաղր զիսեակոս յիշեցի՛ ի Տէր Բրիստոս եւ
զիսարագոս ևորուն զՀերոսմ սեւաստաւ զի սաս
եւիարեցիս տաւա՛ք ինից յաղաղութեանք եւ
անց արհայրեանեւ երկրամեկ յիցին։ Եւ զՅու-
նանեւս գրիչ։

Հրապարակեաց (Շար.) Յ. Յ. Մ.

(¹) Թերեւս ընթերցի է՝ համառաւաւ երէ։

(²) Օր. ունի՛ դրանէ։

(³) Օր. վրիպանօր զը՛է՝ ամենին։

ՈՒՂՂԵԼԻԻ

Ի Եւփրընաց հասածի Ասացուածոց Ս. Եփրեմի
էջ 78 ա. տ. 24 ի ներք. ընթ. ոտուցիչ
արուեսին

» 78 ր. տ. 10 ի ներք. յառաջ քան զբա-
ռն կարկառոյր զնէլի է վերջակէտ

» 79 ա. տ. 14 ի ներք. ընթ. կոտորեցան

» 79 ա. տ. 12 ի ներք. ընթ. վերացաւ եւ
կախեցաւ

» 79 ր. տ. 19 ի վեր. ընթ. Միսրոյի վիա-
ւորի

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԵՆ

ԴՌՈՒԵԱՆ ՅՈՐԵԼԵԱՆ

ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆ ԱՍԵՐԻԿԱՅԻ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻՆ

Դուրեան Զարկեանի Կեդրնէն. Յանձնաժո-
ղովը մեծ գոհունակութեամբ արձանագրեց իր
Մայիս 22, Դէ. օրուան նիստին մէջ այն անդի-
կութիւնը թէ Նիւ Եորքի մէջ, Ս. Աթոռիս Կիւլ-
պէնիկեան Ընծայարանի Իարերար Աղն. Տիար Պա-
արիկ Կիւլպէնիկեանի Առեւտրականութեամբ եւ Ա-
մերիկայի նախորդ առաջնորդ Դեր. Տիրայր Ս.
Արքեպի. Կատուակայ նախագահութեամբ հազ-
մուած է մարմին մը. Դուրեան Զարկեանի
Ամերիկական Յանձնաժողով անունով։ Այս մար-
մինը ընտրած է իր ղեկանք, եւ առաջին առի-
թով հետեւեալ յաշտարարութիւնը հրատարակած
է Ամերիկայի հայ թերթերուն մէջ, ծանուցանե-
լով իր կազմութիւնը։

Վստահ ենք որ Ամերիկայի հայութիւնը շի-
րայածար պիտի փոխարինէ Պատ. Յանձնաժողովին
կոչը իր հանրածանօթ առաջաձեռնութեամբ։

Խմբ. ՍԻՈՆԻ

Ամեն. Դուրեան Ս. Պատրիարք Հօր Քանա-
յութեան Յիսնամայ Զարկեանը յառաջիկայ Աշնան
հանդիսաւորայայտ տօնելու նպատակաւ կազմուած
Կեդրեանական Յանձնաժողովն, իր Փետր. 11 թիւ
նամակով կոչ բրած էր Տիար Պատրիկ Կիւլպէնիկե-
անի, որ իր նախագահութեան տակ սպանովէ յոժա-
րակամ մասնակցութիւնը Ամերիկահայութեան։

Ի պատասխան այն կոչին, Տիար Կիւլպէնիկեան
Ապրիլ 11-ին իր գրասենեակին մէջ խորհրդակցու-
թեան հրաւիրած ըլլալով կարգ մը ազգայիններ, ա-
նոնց պաշտօնապէս հաղորդեց Դուրեան Զարկե-
անի այն առաջադրութիւնը։

Ներկաներն ամբողջ եւ անոնք որ կը բացակա-
յէին, ընթանայի եւ թէ զրաւոր, ջերմ համակրու-
թիւն յայտնեցին որ Ամերիկահայութեան մասնակ-
ցութիւնը արժանաւայելի ցոյց մը ըլլայ այն խորունկ
եւ սիրալիր յարգանքին, զոր համօրէն ազգը կը տա-
ծէ հանդէպ իր Արքայապետ Պատրիարքին։

Տեղի ունեցող կարգ մը նախնական խորհրդակ-
ցութիւններէ վերջ, կազմուեցաւ մարմին մը —
Դուրեան Զարկեանի Ամերիկական Յանձնա-
ժողով — հետեւեալ կերպով. — Դեր. Տիրայր Արք-
եպի. Յովնանիկեան, Պատուաւոր նախագահ,
Տիար Պատրիկ Կիւլպէնիկեան՝ Առեւտրական, Տիար
Տ. Ա. Տիրիմեան՝ Առեւտրական, Տիար Յակոբ Թո-
փայեան՝ Դանաւական, Տիար Յակոբ Անտոնեան,
Տիար Յակոբ Խաչմանեան, Տիար Երուանդ Մեխա-
նան — Խորհրդական անդամք։

Տորթ. Ս. Յ. Արզուման, Տորթ. Վ. Ս. Ամա-
տունի, Դեր. Մամբրէ վրդ. Գալֆանեան, Տիար Յ.
Ա. Գամպլեր, Դեր. Շահէ վրդ. Գաղպարեան, Տիար
Արշակ Դարակլօզեան, Տիար Վահրամ Գրիգորեան,
Տիար Ռուբէն Դարբինեան, Տորթ. Յովնանիկեան Գ.
Երկանեան, Տիար Միքայէլ Յ. Թրիքարեան, Տիար
Հայկ Խոճասարեան, Տիար Ն. Կիւլպէնիկեան,

Տիար Պետրոս Կէօճիւր, Տիար Յ. Միքայէլեան,
Տիար Արմենակ Նազար, Տիար Լեւոն Պապայեան,
Տիար Խոսրով Պապայեան, Տիար Յակոբ Պարպեան,
Վեր. Խ. Կ. Պէնէկեան, Տիար Յովհ. Տօնէլեան,
Տիար Վահան Քիւրքեան:

Դուրեան Զորեկեանի Ամերիկացի Գանձաւաժողով
ըզմը կ'առաջադրէ զիմում կատարել տաշտօնական
մարմիններու եւ թէ յայանի Ազգայիններու մօտ,
անդական մասնաճիւղեր կազմելով գործին աջա-
կցելու:

Դուրեան Զորեկեանի Ամեր. Գանձաւաժողով
Ամենապար
Տ. Ա. ՏԻՔԻՃԵԱՆ ՊԱՏԵՆԱԳԻՆ ԿԻՒՂԱԿԵԱՆ

ԳՈՐԻՑԱՆ ՄԱՏԵՆԱԳԻՆ

Պետրեան Մասնադատանի շինութեան ի նը-
պատ տնտեսական նուէրներ.

Պ. Նշան Մաղարեան, Եւսեփ 10 Սթէրլին
Պ. Մանուկ Կարապետեան, Ժընէ-
վէն 1000 Ֆրանկ. Ֆրանք

Պարսիզակցի Պ. Կարապետ Մեկ-
րոնեան, Կ. Պոլիսէն 1 Սթէրլին

Պ. Պաղասար Կոզեան, Խամայի-
լիէն, երկու տպագիր գիրք (Բմբշ-
կարան Լոզեւոր եւ Քերականութիւն,
Սիմէոն Վրդ ի Զուգայեցւոյ) եւ 1 Եզ. Լիւրա

ՊԱՏԿԱԿԱՆ ՀԱՆԳԵՄՆԵՐ

Այս տարի Զատիկը շատ ուշ տօնուեցաւ երու-
սաղէմի մէջ, ո'չ միայն Հին Տոմարի յառջ քերած
տարրերութեամբ, այլ նաեւ Զատիկի տօնին 35 օրե-
րու մէջ շարժականութեան հետեւանալով, այնպէս որ
երբ Լատինը Նոր Տոմարով Զատիկը տօնեցին Մարտ
31ին, մենք եւ Յոյնք տօնեցինք Մայիս 5ին: Պա-
ղատիկի խորշակն ալ այս տարի փչեց զատկական
հանդէսներու շրջանին եւ քառական եղեց ժողո-
վադը: Բայց հակառակ ստոր՝ խանդավառութիւն
կար Սուրբ Քաղաքին մէջ, շնորհիւ աշխարհիսամէն
կողմէն ու ամէն եկեղեցիէն ու զաւանանքէն եկած
այլազան ուխտաւորներու ներկայութեան:

Այս բազմութեան մէջ շատ համառ էր հայ
ուխտաւորներուն թիւը, 385 հոգի միայն, որոնց
272ր Սիւրիայէն, 72ր Եգիպտոսէն, 22ր Պաղեստինէն,
եւայլն, 10ր Կ. Պոլսէն, եւ 9ր Ամերիկայէն:

Ամէնքն ալ բարեպաշտութեամբ ներկայ եղան
հանդէսներուն եւ ջերմօրէն ոգիով կատարեցին
իրենց ուխտերն ու հոգեւոր պարտականութիւնները:

Զատկական հանդէսները կ'սկսին Ս. Յարութեան
առճարին մէջ, ինչպէս զարգով, որու Հաւատա-
քին ու Թափօրին հանդիսակիրն էր Բարգէն Սրբա-
զան: Դուրեացէրը կատարուեցաւ Ս. Յակոբայ Տա-
արին մէջ, վարագոյններ բանալու աւանդական
սովորութիւնը զուարթօրէն կատարուեցաւ հաւա-
տացաւորներու նուիրաբարեկամութեամբ: Այս առթիւ
պատրաստուած պարտիքարական կոնգրէս կարգաց
Հոգ. Տ. Կիւրեղ վրդ. Խորայէլեան: Այր եւ կին,
մեծ ու փոքր, բոլոր կնրահայրներ շատիկներ հա-
ղած, եւ ձեռքերնին վառ մօմեր, ներկայացան Ս.
Պարտիարքին եւ առ ին Նորին Ամեն, Սրբազնութեան
հայրական օրհնութիւնները:

Աւագ Եշ. Մայիս 2. ճաշու ժամին պատարազը
մատոյց Լուսարարապետ Մեսրոպ Սրբազան:

ճաշու գիրքին մէջ գրուած յորդորական քարո-
զը, ուղղուած հաղորդութեան պատրաստողներուն,
Ս. Պարտիարք Լայրը կարգաց ընտիր աշխարհաբա-
րով, արթնցնելով ժողովուրդին ուշադիր հետաքրք-
րութիւնը: Ինչպէս Ընծայարանի Սարկաւագունք եւ
Ժառանգաւորաց Վարժարանի աշակերտներ, նոյն-
պէս հաւատացեալներու մեծ բազմութիւն մը հա-
ղորդուեցան, յիշեցնելով մայր հայրենիքի եկեղեցի-
ները ոգեւորող ջերմեաններով:

Երեկոյեան ժամուն Ս. Պարտիարք Լայրը կա-
տարեց Ոսկուրայի արարողութիւնը, որ հրաշալի
ապատրութիւն բրաւ բոլոր ժողովուրդին վրայ:
Ոսկուրայի հոգեյոյզ տաղերը երգեցին աղջիկներ:
Տարթ. Սանփան Կարապետեանի առաջնորդութեամբ
երուսաղէմի Անկիլեան Եպս. Գեր. Մէկինէս
Սրբազան, Պաղեստինի Բարձր Գովաէր Ն. Վ. Սրբ.
Ճօն եւսալըթ Զէնալըք իր ընտանիքի անդամներով,
Պաղեստինի կառավարութեան արեւմտեան Բարտու-
ղար Ն. Վ. Սր. Լիւր եւ երուսաղէմի կառավարիչ
Ն. Վ. Սր. Քիթրօզ իրեն ընտանեաց անդամներով,
ինչպէս նաեւ ուրիշ պետական ու պաշտօնական
անձնաւորութիւններ եւ քաղաքի եւ քաղաքացի ու
Ամերիկացի բրիտանիաներ ներկայ էին այս խորհրդ-
դատը հանդէսին, որոնք Լայր. Եկեղեցւոյ հոգեւոր
ներշնչումներուն տակ հմայուած մեկնեցան:

Գեր. Մէկինէս Եպս., Ամեն. Ս. Պարտիարք Զօր-
մէն յետոյ, անդիւրէն կարգաց Ոսկուրայի աւետարա-
նը, զգնատաւորուած մեր եկեղեցւոյ շուրջառով, խոյ-
րով եւ ձեռքը գաւազան:

Աւագ Սրբաթու Զարչարանաց Յիշատակը կա-
տարուեցաւ զիշերը եւ աւուր պատշաճի քարոզը
խօսեցաւ Հոգ. Տ. Յովսէփ Ծ. Վ. Կարապետեան:

Լուսաւորեալի միջեկեղեցական հանդէսը կա-
տարուեցաւ այս տարի առանց ոնէ միջադէպի,
հակառակ խռուներամ եւ խռոնիմադանք բազմու-
թեամբ այլաբար ուխտաւորներուն:

Հանդէսին նախադասեց Պարքին. Փոխանորդ
Գեր. Տ. Միքայիլ Եպս. Աղաւունքի. իսկ Լուսա-
ւորեալի թափօրին, Ս. Կերեզմանի շուրջ, հանդի-
սապետն եղաւ Լուսահան Հոգ. Տ. Մուշեղ վրդ. Լայ-
րապետեան:

Ս. Զատիկի առաւել, Մայիս 5, Կիր. մեծ առ-
նախմբութիւնը կատարուեցաւ Ս. Յարութեան Տա-
արին մէջ: Թափօրին նախադասեց Լուսարարապետ
Գեր. Տ. Մեսրոպ Սրբազան, իսկ Ս. Պատարազը
մատոյց Գեր. Տ. Միքայիլ Եպս. Աղաւունքի եւ աւուր
պատշաճի քարոզով միութեանք ուխտաւորները:

Երեկոյեան հանդիսաւոր Անդատանին, որ կը
կատարուի Ս. Յակոբի մեծ բակին մէջ, հանդիսա-
դիրն եղաւ Եգիպտոսի Առաջնորդ Գեր. Տ. Թորգոմ
Սրբազան:

Զատիկի Մեռելոցին (Մայիս 6, Բշ) Ս. Պատա-
րազ մատուցուեցաւ Ս. Փրիլի վանքի գաւթին մէջ:
Զատիկի Մեռելոցին է նաեւ «Յիշատակ բիւրաւոր
հանասակաց յընթաց համաշխարհային պա-
տերազմիմ»: Այս առթիւ Ս. Պատարազը մատոյց
Ս. Աթուխ միարաններէն Ռէմէլի տեսուչ Հոգ. Տ.
Ներսէս վրդ. Թորոսեան. իսկ քարոզը խօսեցաւ

Գիր. Տ. Թորգոմ Սրբազան. Ս. Պատարագի աւարտումին՝ հոգեհանգստեան առաջին պաշտամունքը կատարուեցաւ նոյն ինքն Ս. Փրկչի գաւթին մէջ. որ ամբողջ զերեզմանաւան մըն է Ս. Աթոռի հանգուցեալ Պատրիարքներուն եւ Լուսարարացեալներուն եւ նշանաւոր եկեղեցականներու համար իսկ երկրորդ համագոյնի հոգեհանգիստը սեպի ունեցաւ Ս. Փրկչի հասարակաց զերեզմանաւան մէջ. Արարայի նահատակներու Յուշարձանին շուրջ. որ հոգեհանգստեան պաշտօնէն հորր խոսեցաւ ժառանգաւորաց Վարժարանի ուսուցիչներէն Տիար Գրիգոր Միսայեան:

Հասկալան հանդէսները երուսաղէմի մէջ կ'երկարին մինչեւ Հոգեգալուստ. եւ ուխտաւորներէն շատ բիշէր միայն կ'սպասեն յիստե օր: Ս. Աթոռ այս միջոցին, հարաւոր կարգադրութիւններ կ'ընէ. որպէսզի աստուածային պաշտամունքը կատարուի երուսաղէմի յատուկ մեծփայփայութեամբ:

Պաղեստինի ու եգիպտոսի երկաթուղիներու վարչութիւնները մեծ գիւրութիւն կ'ընծայեն ուխտաւորներու, փոխադրութեան ասպր կէտակէտ զեղչելով: Միւս կողմէն, Պաղեստինի ու Սիրիոյ մէջ ուխտաւորներ կ'օգտուին օրօններէն, որոնք կը մըրցին երկաթուղիներու հետ. ածան եւ աւելի արագ փոխադրութեան կողմէն: Յոսայի է որ Հայութիւնը, իր անտեսական կեանքին բարեբաւում, հեազհեաէ պիտի կընայ իր կանոնաւոր եւ փայլուն ուխտագնացութեամբ առաջին անգը բռնել Սուրբ-Քաղարի մէջ՝ արեւելեան ժողովուրդներու շարքին, իբրեւ ապացոյց իր հայացի գիտակցութեան եւ ջերմ հաւատարմին, իր հայրենաւանդ նախնածայնդութեան եւ այն սիրոյն զոր կը տածէ ինքն հանդէպ Սրբոց Յակօրեանց այս պանծալի հաստատութեան, որ Հայութեան կոթողը եղած է դարերէ ի վեր երուսաղէմի մէջ, բարձր պահելով Հայաստանեայց եկեղեցւոյ դիրքը յարանաւանական զօրաւոր մրցակցութիւններու մէջ:

ԱՄԵՆ. Ս. ՊԱՏՐԻԱՐԿ ՀՕՐ

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԶԱՏԿԻ ԱՌԹԻՒ

Ս. Չափի Տօնին առիւ Ամեն. Ս. Պատարագ Հայր, Մայիս 6-9, Պատարագաւոր զանլինին մէջ քննուեցաւ շնորհաւորական այցելութիւններ երուսաղէմի Քաղապետ Ն. Վ. Բաղդա Պէյ Նաշաւայի, Ամերիկեան, Յունական, Գերմանական, Յունական եւ եգիպտական Հիւպատոսներուն, ինչպէս նաեւ Լատինաց Ս. Պատրիարքին, Յրանչիականց Մեծաւորին (Քիւսթոս), Ռուսաց Արեւալին, Վալիներու, Ասորիներու եւ Հապլեներու Տեսչներուն, Գերման եւ Յոյն Կարդիկաց վանքերու Մեծաւորներուն, նոյնպէս երուսաղէմի օսարարի ակաւան ու անձնաւորութեան:

Երուսաղէմի անկլիքան եպօ. Գեր. Մէլիքեան եպօ. անձամբ այցելեց Ս. Պատարագին Մայիս 7, Գե. օր:

Յունաց Ս. Պատարագին կողմէն, Պաղես. Փոխաւոր Սրբազան, աւանդական շախմատով, Մայիս 9ին եկաւ շնորհաւորելու Ս. Չափի մեր Ս. Պատարագ Հօր:

ՓՈԽԱԳԱՐԸ ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆՔ

Ամեն. Ս. Պատարագ Հօր կողմէն, Պաղես. Փոխաւոր Գեր. Ս. Միքիլ եպօ. Աղաւնուցի, աւանդական

շախմատով, Ս. Չափի Տօնին առիւ, Մայիս 8ին փոխադարձ այցելութիւններ տուա Յունաց Պատարագաւորին, Ռուսաց Արեւալիպոսին, Վալիներու, Ասորիներու եւ Հապլեներու վանքերուն:

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Գարձեալ Ամեն. Ս. Պատարագ Հօր կողմէն, Գեր. Ս. Միքիլ եպօ. Աղաւնուցի, իր հետ ունենալով Հոգ. Ս. Կիւրեղ Վրդ. Բարալեանը, ներկայ գրեւուեցաւ Մայիս 3ին Բոլնիոյ Հիւպատոսներին՝ Բոլնիոյ Ազգային Տօնին առիւ կաւարտած պատգամական քննութիւններուն, եւ Թարգման Հոգ. Ս. Տրգոս Վրդ. Պաղեստինի հետ Մայիս 10ին՝ Ռուսական Հիւպատոսներ, Ռուսական Ազգային Տօնին առիւ կաւարտած պատգամական քննութիւններուն, իսկ Մայիս 13ին եգիպտոսի Նորթիս Հիւպատոսին այցելեց՝ շնորհաւորելու համար Ն. Վսեմութեան պատգամը, եւ Մայիս 14ին ալ Հոգ. Ս. Կիւրեղ Վրդ. ի հետ ներկայ գտնուեցաւ երուսաղէմի Անկլիքան եպօ. Մէլիքեան Սրբազանի շախմատ քննութիւնին:

ՂՈՒՐՊԱՆ ՊԱՅՐԱՄԻ

Ամեն. Ս. Պատարագ Հայր, իր հետ ունենալով Պաղես. Փոխաւոր Սրբազանը եւ վարդապետներ, Ղուրպան Պայրամի առիւ շնորհաւորական այցելութիւն տուա Պաղեստինի Միւսի Վսեմ. Էյ Հանն Էլիմէ Էյ Հիւսէյնի, իսկ Փոխաւոր Սրբազանը միեւնոյն օր այցելեց Քաղապետ Վսեմ. Բաղդա Պէյ Նաշաւայի, Ոսկեմ. Կաւալարի Վսեմ. Բոնի Պէյ Ապէլ Հափի եւ Քաղալի ակաւանուր Իսլամ անձնաւորութեանց տները եւ շնորհաւորական այցեխաբէր բողոց Ամեն. Ս. Պատարագ Հօր կողմէն:

ԿԻԼԻԿԻՅԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆԸ

ԵՒ ԵՐՈՒՍԱԼԱՅԻՒՆ ՊԱՏՐԻԱՐԿՈՒԹԻՒՆԸ

Ինչպէս որ անձնագրում էր Սիւնի մայրոց թիւին մէջ (էջ 159), քա Տօնէր Ժողովի որոշման, Ս. Արտիս Եղեմից Տեսչ Գեր. Ս. Մաքսեմ եպօ. Գարգեան եւ Դիւանապետ Տիար Կարապետ Նաշեան Սիւրիս մեկնած էին Ապրիլ 14ին, Կիլիկիոյ Ս. Կարդիկոսին փոխանցելու Պէյրութի, Դամասկոսի եւ Լատիկիլի երուսաղէմապական վանքեր, եկեղեցիներ եւ վարժարաններ: Ս. Արտիս ներկայացուցիւներ երուսաղէմ վերադարձան Ապրիլ 30, Գե. երեկ իրենց յանձնաւոր պատգամ կատարելէ ետք:

Դամասկոսի թեմին Կարդիկոսական Փոխաւոր նշանակում է Վսեմ. Կարդիկոսի կողմէն Հոգ. Ս. Խալա Վր. Վրդ. Ազապանեան, իսկ Լատիկիլի մէջ, Ն. Ս. Օծուքեան փոխարին համաձայն, Ամեն. Ս. Պատարագ Հայր քոյք տուա է որ Ս. Արտիս Միսայան Հոգ. Ս. Վսեմ Վրդ. Գեաղեան շախմատէ իր պատգամը մինչեւ որ վերջին ձեւը տալ այդ թեմին կազմակերպութեան:

Շախմատային է որ Ս. Արտիս կողմէն Կիլիկիոյ Կարդիկոսութեան կազմակերպութեան ի նպաստը՝ ծայրում այս դիւրութիւն խորունկ խանգաղաւորին մը յատկապէս է Սիւրիոյ Հայութեան մէջ, եւ Վսեմ. Կարդիկոս Պէյրութի թեմին ուղղեալ իր Կանգալին մէջ շատ զգուշ եւ շուտով շուտով ու զմանաւոր է Ս. Արտիսի եւ անոր Ամեն. Դամասկոսի կողմէ ցոյց տուած այս զորակարգութիւնը: